

2019/2020 Förstudie Riksförbundet Visan i Sverige

Gustav Sjöstedt

Inledning

Den svenska litterära visan är en unik och folkkär genre som spelat en viktig roll för det svenska kulturlivet och kan anses vara en betydande hörnsten i det nordiska immateriella kulturarvet. Ofta är visan ett barns första ingång till musik och även det första barnet sedan spelar när den kommer in i skollåldern eller träder in i kulturskolans verksamhet.

Idag är antalet artister och låtskrivare som skriver texter på svenska fler än på länge och visan har en särställning vid våra nationella högtider såväl som vid livets viktiga händelser. Visan är också en av få genres (om inte den enda) som följer svensken från dop till begravning.

Samtidigt är visan en förhållandevis osynlig konstform jämfört med många andra kulturformer och riksorganisationer inom kulturområdet, i synnerhet inom musikområdet. Likaså ser vi att antalet artister som själva kallar sig visartister minskar och visbegreppet hamnar ofta i skuggan av andra benämningar som singer/songwriter, folksångare eller popartist. Det är också ett tydligt att flera av de svenska visföreningarna kämpar med en dålig ekonomi, minskat ideellt engagemang samt en åldrad publik såväl som styrelse.

Så medan visan som genre på många sätt frodas, så står den organiserade visan inför många möjligheter och samtidigt också flera hot.

Bakgrund

Uppdraget från Riksförbundet visan i Sverige (RVS) till Gustav Sjöstedt bestod i att göra en förstudie om visgenren. Studien kan delas upp i tre olika områden:

1. Skapa en förståelse för visartister och visarrangörers förutsättningar och behov.
2. Analysera insamlat material och RVS organisation
3. Ge förslag på organisatoriska utvecklingsmöjligheter

Förstudien har finansierats av Kulturens Bildningsverksamhet genom det organisatoriska stöd som kallas handlingsplaner vilket genom studieförbundet stöder sina medlemsorganisationer.

Genomförande och metod

Underlaget till förstudien har samlas in genom semistrukturerade intervjuer som genomfördes från november 2019 till januari 2020. Intervjuerna har varit runt 60 minuter långa, utgått från öppna frågor och har skett ansikte mot ansikte i de fall det varit möjligt och annars över telefon.

Totalt har tretton personer från visområdet intervjuats, varav fem har varit kvinnor och resterande åtta män. Några av de intervjupersonerna rekommenderades från Visan i Sveriges styrelse som gav uppdraget, andra föreslogs direkt från intervjupersoner och några kom från mina egna kontakter inom musik och visområdet.

De intervjuade är visartister eller arrangörer, i flera av fallen båda dessa roller. Urvalet har haft en jämn spridning över Sverige från norr till söder och från stad till landsbygd.

I urvalet finns det intervjupersoner som känner till Visan i Sverige sedan tidigare och i flera fall också engagerat sig i förbundet, men också personer som är helt okända för förbundets existens.

Kort om Visan i Sverige

Riksförbundet Visan i Sverige är ideell riksorganisation för ideella föreningar och verksamheter som arbetar med visa. Förbundet startades 2005 och arbetar med anslutna medlemsföreningar.

Riksförbundets syfte är att:

- främja utveckling, verksamhet och villkor för visföreningar eller föreningar vilkas verksamhet innefattar visa
- erbjuda kurser och utbildning inom visområdet
- stimulera utveckling och nyskapande inom viskonsten
- stödja föreningarnas konsertverksamhet genom rådgivning
- agera i medlemmarnas intressen gentemot myndigheter och andra parter
- stimulera bildandet av nya föreningar
- främja kontakter och erfarenhetsutbyte mellan medlemsföreningarna.

Organisatoriskt består RVS av en förbundsstyrelse och sedan arbetsgrupper/delegationer inom bland annat det nordiska vissamarbetet och tidningen Visor.

Mervärden idag

Som medlem i Riksförbundet visan i Sverige erbjuds medlemmar följande mervärden för en kostnad av minst 500:- och max 1000:- per visförening:

1. Tidningen Visor
2. Viss omvärldsbevakning inom vis- och kulturområdet distribuerat genom tidningen
3. Nätverksträffar inom ett svenskt och nordiskt visnätverk som inrymmer mötet mellan amatörer och professionella visorganisationer
4. Kulturpolitiskt arbete mot främst Kulturrådet
5. Utbildningar
6. Arrangörsförsäkring

Resultat av genomförda intervjuer

Intervjuerna omfattade ett flertal synsätt på frågan om vad ett riksförbund för visan borde arbeta med. Samtidigt var studiens intervjupersoner i många avseenden också överens om såväl problembeskrivning av visartister och visarrangörers förutsättningar liksom åtgärdsförslag för förbundets fortsatta utveckling.

Närmast samtliga av de intervjuade framhöll vikten av att RVS måste positionera visan och vara mer proaktiv för att den ska bli synlig. Det lyftes också att det finns ett stort behov av att kommunicera det som sker inom visområdet i allmänhet och till svenska kulturpolitiker samt bidragsgivare som Kulturrådet och Konstnärsnämnden i synnerhet.

Flera av de intervjuade ansåg att förbundet behöver ta reda på hur de andra rikskultur-organisationerna arbetat för att öka sitt statliga stöd och bygga ett avlönat kansli och sedan införliva goda exempel ur detta i den egna strategin. Ett flertal av intervjupersonerna såg det också som nödvändigt att använda allt stöd eller en merpart av det som RVS tilldelas från Kulturrådet till verksamhet. Detta för att förbundet ska kunna visa att stödet fyller ett behov och har använts som en strategi att på sikt kunna erhålla ett ännu högre stöd med målet att bekosta en anställd kanslist.

Visföreningarnas situation lyftes av samtliga intervjupersoner och det fanns en delad farhåga att dessa i de flesta fall är mycket svaga och behöver ett omfattande publikutvecklingsarbete för att nå nya målgrupper och förnygras, för att försäkra att de lever kvar på längre sikt. Det betonades också visföreningars och visfestivalers vikt för nätverkandet bland visartister och visarrangörer och flera av de intervjuade ansåg att ett riksförbund borde se över hur befintliga träffpunkter med stöd av förbundet skulle kunna utvecklas ytterligare.

Runt en tredjedel av de intervjuade problematiserade nuvarande medlemsvillkor och föreslog att RVS bör utreda möjligheten att tillåta andra medlemsformer än endast förening, exempelvis stödmedlemmar för enskilda personer, nätverk och företag. Det föreslogs också att förbundet skulle utforma en strategi för hur arbetet med dessa ska se ut för att de på sikt själva ska starta egna visföreningar med stöd av förbundet som sedan blir medlemsföreningar. Det föreslogs också att erbjuda fritt medlemskap till ungdomar och unga vuxna upp till 25 år som ett sätt att bredda målgruppen och arbeta med förnygring.

Det diskuterades också av en majoritet av intervjupersonerna att visartister generellt har en prekär ekonomisk situation. Detta ansågs delvis bero på de låga ersättningar som visarrangörer har kapacitet att betala och flera av intervjupersonerna poängterade att såväl visartister och visarrangörer ofta är ekonomiskt svaga. Samtidigt lyfte också några intervjupersoner att det finns flera statliga stöd till såväl visarrangörer som visartister som i många fall inte söks av dessa och det föreslogs att förbundet kan arbeta vidare med att uppdatera information runt finansiering på sin webbplats och i sin kommunikation påminna artister och arrangörer att söka utlysningar och årliga stöd i samband med kommande ansökningsdatum.

En annan fråga som flera av intervjupersonerna lyfte var behovet av att betala åtminstone reseersättning för ideella uppdrag kopplade till förbundet och flera intervjupersoner berättade om svårigheten med att engagera professionella visartister och visarrangörer som sakkunniga i specifika frågor när de varken erbjuds reseersättning eller arvode då de av ekonomiska skäl prioriterat annat arbete. Här föreslog de intervjupersoner som diskuterade detta att förbundet bör utreda möjligheten att ge reseersättning till ideella uppdrag som inbegriper platsbundna träffar för styrelsen i stort och utreda fråga om arvode till styrelsen men också arvode för specifika uppdrag, t. Ex kulturpolitisk bevakning som kräver kompetens som kan saknas inom förbundsstyrelsen.

Ett stort antal av de intervjuade lyfte också frågan om att styrelsens uppdrag behöver smälans av då dagens bredd gör det svårt att engagera ideell kraft eller få dessa att stanna kvar i förbundet en längre period. Det påtalades ett behov att se över former av delegering arbetsgrupper och projekt så att styrelsen blir beslutande men inte utförande för alla strategiska beslut och att engagemanget breddas.

Många av intervjupersonerna såg ett stort behov av mentorsprogram eller handledning för nya artister och föreningar, men också vid utarbetande av projekt och detta sågs som ett sätt att också stärka kontaktytorna mellan föreningar eller visartister. Det föreslogs att förbundet samlar in metoder från andra svenska mentorsprogram och välja en metod som används i ett senare förbundsprojekt.

I intervjuerna efterfrågades det fler utbildningar och särskilt kortare kurser riktade till segmentet semi-professionella/professionella arrangörer och visartister. Här föreslogs det att undersöka möjligheten att göra detta i samråd med Nordiska vissskolan, Musikcentrum Väst och Kultur i Väst.

Runt hälften av intervjupersonerna diskuterade att visan har en något självgod och inåtvänd kultur som är missnöjd med det låga antalet besökare eller medlemmar, fast inte heller vill förändras. De beskred denna kultur som en anledning till att nya personer som kommer in i vissammanhang ofta väljer att inte stanna kvar eller fortsätta engagera sig för visan och förbundet. Det finns också en tydlig gräns mellan unga vis-intresserade och äldre i synen på visan och singer/songwriter-traditionen hamnar mellan stolarna.

Analys

Efter att ha analyserat intervjuer och tillgängligt material på förbundets webbplats så går det att se ett antal generella områden.

Kulturrådet ställer inga direkta krav på att det ska ske en förändring av Riksförbundet visan i Sverige, emellertid speglas detta istället i det statliga stöd som tilldelas förbundet. Jag tolkar det som att RVS haft en provoperiod under sin etableringsfas, för att se om förbundet lyckats ge tillräckliga mervärden till medlemmarna för att motivera en höjning av medlemsavgiften och med det även ett ökat stöd från Kulturrådet. Nu finns det dock ett behov att utveckla organisationen mot en breddad finansiering och ökad aktivitet till förbundets medlemmar.

Likaså finns det inget direkt krav på en förändring från förbundets medlemsföreningar. Tvärtom så verkar många föreningar brottas med egna utmaningar runt ekonomi och engagemang eller saknar insyn i vad RVS arbetar med och har inga faktiska förväntningar på förbundet. Av den anledningen förefaller många visföreningar fortsätta som medlemmar av plikt eller vana, medan andra reagerar på förbundets inaktivitet med att avsluta sitt medlemskap. Ett troligt scenario är att fler visföreningar avslutar sitt medlemskap om inte förbundets arbete förändras.

I stadgarna för Visan i Sverige så står ett antal arbetsområden listade under paragraf 3; Syfte och målsättning, dessa områden förefaller fortfarande att vara relevanta utifrån de svar som framkommit i intervjuerna. Samtidigt ser jag ett stort behov av att förbundet smalnar av sitt uppdrag, förslagsvis genom att prioritera den viktigaste frågan eller insatsen för respektive område och lägga ut fler uppdrag på arvoderade parter för att kunna nå några viktiga resultat fort och kommunicera till medlemmarna att förbundet är aktivt.

När det gäller förbundets kommunikation ser jag stora behov av förändring. Dels tror jag att det vore positivt om det sker en översyn av vad som kommuniceras och det påbörjas ett arbete med att säkerställa att den informationen är både relevant och intressant med grund i faktiska behov hos medlemmarna, men också att kommunikationen förpackas och utformas i en professionell förpackning. Utöver detta så tror jag att det mycket viktig att förbundets varför och sedan vad förbundet gör reduceras till ett antal punkter som alla kopplas till aktiva projekt för att kunna ge en genomgripande tydlighet om vad RVS arbetar med och var förbundet är på väg.

Både förbundet såväl som dess medlemsföreningar förefaller att ha en utmaning när det gäller vilka de engagerar. Här tror jag att det krävs ett proaktivt publikutvecklingsarbete för att bredda engagemanget för den organiserade visan och engagera fler ideella och inom nya målgrupper. Detta arbete skulle behöva utredas ytterligare då det också inbegriper utbildning och möjliga projekt, men några förslag från intervjuerna som jag tror är en god start är:

- rabatterad medlemsavgift för nystartade föreningar som sedan trappas upp långsamt till full avgift
- erbjuda nystartade föreningar en kontaktperson som kan stötta föreningen så att den inte lägger ner under uppstartsåren

- erbjuda fritt medlemskap för personer upp till 25 år
- utreda vem som är den mest troliga målgruppen/erna för ideellt engagemang inom visan och göra riktade insatser mot den eller dessa målgrupper

Behovsanalys

När det gäller behoven hos visartister och visarrangörer så kan visgenrens artister analyseras utifrån det verktyg som Thor Rutgersson skapat för analys av popmusik. Likt popmusiken verkar visgenren ha en mycket bred bas av amatörer med stöd från studieförbunden och i toppen av pyramiden återfinns en smal topp av professionella artister med stöd från Konstnärsnämnden och Kulturrådet. Båda dessa grupper kan anses ha ett förhållandevis tillräckligt stöd i relation till sin verksamhet. Där emellan finns det en stor grupp av semi-professionella artister som varken får ett tillräckligt stöd från studieförbunden och inte heller anses professionella nog av de statliga bidragsgivarna. Denna grupp semi-professionella visartisters förefaller endast till liten del bokas av visarrangörer, istället sträcker sig deras kunder från äldreboenden och förskolor till bröllop och begravningar. Här skulle det behöva utredas ytterligare hur deras förutsättningarna ser ut och exakt vilket stöd som denna grupp behöver, kopplat till regionala villkor.

Med det sagt så ser jag ändå en skillnad i behovet hos amatörer och semi-professionella/professionella visartister och arrangörer.

För visområdets amatörer så verkar behovet framförallt vara kopplat till den egna musikaliska utvecklingen, utbildningar, mentorsprogram, projekt och nätverksträffar. Medan den semi-professionella och professionella delen av visan förefaller ha störst behov av spetsutbildningar, kulturpolitisk bevakning, turnéstöd, nätverksträffar, organisationsutveckling, administrativt stöd och ramavtal och rabatter.

Utvecklingsområden

I intervjuerna har det framkommit ett omfattande antal förslag på utvecklingsområden, projekt och mervärden såväl som strategiska förslag för hur förbundet och styrelsen skulle kunna arbeta för att utveckla Riksförbundet Visan i Sverige. För att skapa en översikt och underlätta för läsaren har jag kategoriserat dessa i några underrubriker.

Visartister

- Mentorsprogram mellan debutanter från vislinjen och etablerade visartister
- Kortkurser och kortare spetsutbildningar riktade till professionella och semi-professionella visartister i samarbete med Yrkestrubadurernas Förening (YTF) och Nordiska Folkhögskolan.
- Nätverksträffar för visartister med fokus på gemensamt lärande, likt folkmusikens spelträffar i samarbete med YTF
- Inrätta ett residensstipendium riktat till vispoeter och poeter med fokus på textförfattande i samråd med andra litterära riksförbund
- Initiera dialog mellan visartister och visarrangörer om pristrappor och "måndagspriser" vid nätverksträffar för att artister lättare ska kunna boka ut tomma dagar och bygga längre turnéer
- Inventera kommunala inköpare av skolföreställningar och föreställningar inom äldreomsorgen och erbjud förbundets medlemmar
- Inventera kontakter till länsmusiken över hela Sverige
- Upphandla rabatterade priser för administrativa tjänster där visartister som visartister kan köpa på timbasis (redovisning och bokslut, PR, säljtjänst och andra tjänster där det är möjligt att köpa timmar)

Visarrangörer

- Starta mentorsprogram mellan nystartade föreningar och redan etablerade för att skapa kontakter och hjälpa de förstnämnda att klara uppstartsåren.
- Anordna regionala arrangörsträffar med syfte att bygga regionala arrangörsled
- Upprätta ett centralt kalendarium för visarrangörer
- Utred möjligheten till att erbjuda resesubventioner för utvalda visartister och arbeta för att få ett "Kur-stöd" från Kulturrådet likt Kontaktnätet och Svensk Live
- Engagera en pilot med EMEUS sambokningssystem På Turné för att etablera verktyget inom visområdet och bygga arrangörsled

Styrelsens inre liv och arbete

- Utforma kompetensprofiler för förbundsstyrelsen som kan användas av valberedningen vid rekrytering av ny styrelse
- Lägg ut förslag och idéer från styrelsen på remiss till föreningarna
- Gör en översyn av stadgar och utforma ett stadgeförslag till årsmötet som tillåter reseersättning och arvode till styrelsen eller av styrelsen utsedda uppdrag
- Låt representanter från styrelsen åka ut till medlemsföreningarna och presentera RVS och ge ett ansikte på förbundet, samt informera om vilket arbete som planerats ingående verksamhetsår med start i de städer där styrelsens medlemmar bor
- Se över möjligheten till en kulturpolitisk sakkunnig styrelserepresentant som bor i Stockholm, även om det innebär att detta blir ett arvoderat uppdrag
- Genomför ett processarbete i samband med förbundsstämma runt vision, mål och vad medlemmarna kan förvänta sig av ett riksförbund och använd detta

underlag som en grund för förbundets riktning [Min anmärkning: använd er av Ung Teater för att utforma en sådan process]

- Arbeta för att styrelsen ska bli beslutande men inte utförande
 - Upprätta arvoderade arbetsgrupper där sakkunniga kan bistå styrelsen och ta fram beslutsunderlag, utföra uppgifter och representera styrelsen vid behov (t. Ex programråd för turné och turnéstrukturer, referensgrupp med personer utanför visområdet, arbetsgrupp mentorprogram, arbetsgrupp för kulturpolitiskt arbete och opinion, referensgrupp för målgruppsarbete eller ungdomsarbete)
 - Utforma en beställarkultur där uppdrag läggs ut till personer utanför styrelsen med en tydlig beställning, ev. budget, tidsbudget, målbeskrivning och deadline.
 - Sätt upp kriterier för att arbetsgrupperna ska få behålla uppdraget (viss aktivitet/år och viss frekvens gällande återrapportering).
- Initiera ett mentorsprogram där nya styrelsemedlemmar får en mentor ur någon av följande områden:
 - Visartist
 - Visarrangör
 - Styrelseproffs utanför kulturområdet
- Genomför platsbundna styrelsemöten som förläggs runt om i landet och innefattar besök hos visförening samt en konsert för att öka styrelseuppdragets attraktivitet
- Fondera 10% av förbundets inkomster och lägg övriga 90% på verksamhetsstöd.
- Anställ en kanslist även om det inledningsvis enbart blir för 1 - 2 månader så att stödet från Kulturrådet används och att styrelseuppdraget inte blir lika tungt
- Sortera ut och välj det viktigaste projektet eller målet ur respektive arbetsområde i paragraf tre i förbundets stadgar och arbeta endast mot det tills det blivit uppnått. Välj ut ett fåtal arbetsområden som genomförs riktigt bra.
- Arvoda ordförande och kassör under en tidsbestämd period av 3 - 5 år medan det samtidigt sker ett strategiskt arbete för att bygga ett eget avlönat kansli
- Utred medlemskap för fler former än föreningar och arbeta för att dessa över tid ska starta egna föreningar (t. Ex organisera enskilda medlemmar i en central förening, ha stödmedlemskap som kan ge reducerat antal mervärden, tillåt juridiska personer som festivaler och nätverk, inför hedersmedlemmar eller stödmedlemmar)
- Genomför en ordentlig medlemsundersökning och identifiera vilka målgrupper som troligtvis kan rekryteras till ideella poster och rikta kommunikation och valberedningens insatser dit
- Ge ut stöd till föreningarna istället för att själv genomföra direkt verksamhet genom riksförbundet och utred möjligheten att delegera ut uppdrag och projekt till befintliga organisationer där RVA står för finansiering/delfinansiering och på det sättet bidrar till att bygga starkare medlemsföreningar
- Utred möjligheten att förlägga nätverksträffar och ge resesubventioner till existerande och viktiga visträffar

Projektförslag

- Utforma kursmaterial, fortbildning och en låtbank riktad till förskolepedagoger som vill spela gitarr och sjunga för förskolebarnen
- Genomför en förundersökning där det utreds hur kulturskolorna i Sverige arbetar med visan

- Ge fortbildning runt visan för kulturskole-pedagoger som innefattar både den dåtida och den samtida visan såväl som vispedagogik
- Starta integrationsprojekt där visan används som en introduktion till svensk kultur och svenskt språk
- Intervjua ett urval av övriga rikskultur-organisationer och lär hur de arbetat för att skapa en stabil organisation och arbetat för att stärka sin ställning i Sverige
- Genomför visprojekt för visor inom de fem svenska minoritetsspråken med fokus på att utforma repertoar och låtmaterial
- Genomför en arrangörsinventering för visområdet i samarbete med Musikcentrum-bildningarna
- Genomför en sceninventering tillsammans med Musikcentrum-bildningarna (etablerade scener, folkets hus och parker, bygdegårdar, byastugor osv.) samt undersök hur stand-up comedy-scenen arbetat för att kartlägga scener över hela Sverige och arbeta på liknande sätt och erbjud medlemmarna
- Översätt och tonsätt poesi från länder vilka Sverige har störst flest antal invandrade ifrån i samarbete med centrala etniska organisationer från de/dessa länder och genomför ett gemensamt turnéprogram
- Anordna ett kompetenshöjande projekt för visartister (röstverkstäder, instrumentkurser, repertoar samt presentation och framförande av program)
- Genomför regionala låtskrivningsprojekt i samarbete med kulturskolorna och andra ungdoms-musikorganisationer (exempelvis RUM eller Songlines)
- Initiera projekt för att lyfta barnvisan som lyfter fram goda exempel och koncept för barn och små barn
- Lyft årligen fram en hundraårs-jubilar inom visområdet tillsammans med en samtida vispoet som skrivit om samma ämnen och erbjud turnépaket samt koppla till aktuella frågor genom opinionsarbete som kopplas till jubilarer (panelsamtal, debattartiklar, låtmaterial och noter i samarbete med visarkivet och temaartiklar i tidningen Visor)
- Genomför landsbygdsturnéer tillsammans med Byggedegårdarnas riksförbund då dessa områden till stor del består av en äldre målgrupp som troligt uppskattar visan
- Driv ett projekt med Hyresgästföreningen och någon av de rikstäckande fastighetsbolagen (t. Ex HSB eller Rikshem) och genomför lägenhetskonsserter där det blir en konsert om det är tillräckligt många intresserade/betalande.
- Inventera förutsättningarna för kommunalt stöd och publicera för förbundets medlemmar tillsammans med goda exempel på hur visarrangörer arbetat för att få stöd, öka sin publik och nå ut till nya målgrupper
- Inventera vilka nätverk det finns inom visan och singer/songwriter och utred hur dessa kan utvecklas vidare
- Inventera vilka semi-professionella och professionella artister det finns inom visan idag och summera artistprofilerna på en gemensam utbudssida på förbundets webbplats i samråd med musikcentrum-bildningarna
- Utforma ett arvoderat ambassadörsprogram med en kontaktperson i varje svensk region som kan vara viskonsulent/kontaktperson
- Genomför en vistävling med fokus på debutanter i samarbete med nordiska visskolan i likhet med Kammarmusikens "Ung & Lovande" med tävling varannat år och ett subventionerat program till föreningarna med vinnarna året efter
- Utred möjligheten till ett nationellt utbytesprogram för visartister mellan de svenska landsändorna (norr/syd/öst/väst) som får resesubvention

Utveckling av mervärden

- Arbeta för att teckna hängavtal på redan befintliga ramavtal för försäkringar bland övriga medlemsorganisationer inom Kulturens Bildningsverksamhet (i första hand instrumentförsäkring och ansvarsförsäkring)
- Arbeta för att teckna hängavtal på redan befintliga ramavtal för resor bland övriga medlemsorganisationer inom Kulturens Bildningsverksamhet (SJ och Y-buss)
- Arbeta för att teckna hängavtal på redan befintliga ramavtal för boende bland övriga medlemsorganisationer inom Kulturens Bildningsverksamhet (Scandic och STF)
- Arbeta för att teckna hängavtal på Orkesterförbundets redan befintliga ramavtal för formgjutna öronproppar
- Utveckla ramavtal i samarbete med övriga medlemsorganisationer inom Kulturens bildningsverksamhet på adekvata tjänster för förbundets medlemmar (exempelvis webb (med Ung Media, designbyrås och Squarespace) och foto (fotoföreningar))
- Planera och genomför gemensam kampanj runt Kulturens ramavtal med Moderskeppets kurser inom foto, webb och design för att öka den folkbildning RVS genomför centralt och höja kompetensen inom digital kommunikation hos medlemmarna
- Köp in arbetstid för att erbjuda föreningar och visartister stöd runt projektföreningar genom en projektcoach
- Inventera stöd från Kulturrådet, Konstnärsnämnden och de vanligaste fonder och stipendierna för visan och publicera på webbplats (kanske bakom en inloggning så att endast medlemmar kommer åt materialet)
- Undersök möjligheten att ansluta sig till ett schablonavtal för STIM-avgifter och vad det skulle innebära för kostnad för visarrangörerna och ifall det påverkar STIM-ersättningen till visartisterna
- Erbjud mentorsprogram/handledning runt att bygga upp en konsertidé/program
- Erbjud stadgar, standardkontrakt, årshjul och andra relevanta dokument till nystartade föreningar
- Initiera regionala nätverksträffar och stöd befintliga initiativ samma starta upp träffar i de områden som saknar detta

Samverkan och samarbeten

- Arbeta för ett ökat erfarenhetsutbyte/nätverkande med övriga rikskultur-organisationer
- Arbeta för ett ökat kunskapsutbyte med övriga rikskultur-organisationer och lyft fram workshops med visartister runt mötet med publiken och framförandet av komplicerade texter
- Samverka med andra rikskultur-organisationer runt genomförandet av spetsutbildningar som inte är genrespecifika (marknadsföring, projektansökningar, hantera prestationsmiljöer osv.)
- Öka samverkan med närliggande genrer i ett paraplynätverk motsvarande det internationella begreppet "folk" och genomför samarbetsprojekt (turnéprojekt, kulturpolitiskt arbete, gemensam inventering av artister, arrangörer och festivaler)
- Samverka med närliggande genrer i projekt där välkända visor arrangeras om för att passa den genren och vice versa och genomför gemensamma konserter

- Samverka med de litterära förbunden och poesi/spoken word-organisationerna runt gemensamma aktiviteter (text-workshops, residens, tematiska projekt runt vissa frågor eller poeter/vispoeter och tonsättningsuppdrag där samtida eller klassiska litterära texter tonsätts)
- Samverka ytterligare med Nordiska Folkhögskolan och arbeta för att skolan ska bli ett nav för fortbildning inom visområdet till nya och etablerade visartister samt föreslå att föreningskunskap och att starta förening ska inkluderas i visutbildningen om detta inte redan sker
- Stärk samarbetet med Svenskt Visarkiv och våra Länsmuseum och genomför insamlingar/upprop likt Programmet för Odlad Mångfald (POM) gör för kulturväxter fast inom områden kopplade för visan (t. Ex kvinnliga vispoeter, barnvisor, visor från minoritetsspråken osv.), utlys projektmedel/stipendium där det insamlade materialet får stöd att framföras och kommuniceras ut
- Stärk samarbetet med YTF
 - Ge stöd för "förbands-turnér" för debutanter/semi-professionella till professionella artister i gemensamma turnépaket
 - "pop-up" panelsamtal om text eller visområdet på närliggande musikgenre-festivaler (t. Ex folkmusiken)
 - Gemensamma träffar med utbildningar riktade både till amatörer och professionella
 - Gemensam omvärldsbevakning
 - Gemensamma projekt för att hitta branschfunktioner inom visan (bokare, förlag, skivbolag och managements)
 - Gemensamt arbete för KUR-stöd inom visområdet
- Samarbete med RFoD runt ett kontinuerligt visprogram på Stallet
- Arbeta för att olika delar av förbundets kommunikation ska bli ett återkommande student/elevprojekt hos någon av de svenska kommunikationsutbildningarna
- Samverka med Folkets Hus och Parker och Folkets Bio om akustiska "förbands-showcase" med visartister
- Etablera och förbättra samarbetet med den traditionella musiken och hantverkets riksförbund och genomför samverkans projekt runt visan/folkvisan och turnéprojekt för att sprida detta
- Fortsätt samarbetet med RFoD runt Världs- och Folkmusikgalan och arbeta för använda den plattformen till att synliggöra visan ytterligare och träffa samt nätverka med andra rikskultur-organisationer
- Samverka med de litterära förbunden och organisationerna för att vispoeter ska komma in i större utsträckning på litterära festivaler (finansiera showcase, arbeta fram och finansiera paneldebatter och samtal, genomför text-workshops med poesi/litteraturorganisationer eller utbildningar)

Kulturpolitiskt arbete

- Öka stödet från Kulturrådet genom att utforma tidsbestämda kanslifunktioner som kan sprida visan (processer runt vision och målsättningsarbete, förbundets kommunikation, projektansökningar)
- Arvoda en kulturpolitiskt sakkunnig inom visområdet som bor i Stockholm och kan företräda RVS i träffar med Kulturrådet, Konstnärsnämnden och kulturpolitiker samt bevaka visan
- Utforma en kulturpolitisk plan förbundet kopplad till tydliga målsättningar

- Öka samarbetet inom MAIS och bli en drivande part i de relevanta frågor för visan som drivs där
- Undersök möjligheterna till Kulturpolitisk samverkan med de litterära förbunden och initiera kontakt
- Anordna kulturpolitiska debatter och arbeta för att nationella, regionala, kommunala politiker och visartister samt visarrangörer träffas på samma plats och följ upp dessa kontakter systematiskt och fortsätt dialogen
- Boka in ett framtidsmöte med Kulturrådet och ta reda på vad som krävs för att få ett ökat stöd, kunna ha projektanställd personal, utveckla kursverksamheten inom Sverige och för att utveckla det nordiska samarbetet. Utgå från dessa svar vid förbundets visions- och målarbete
- Betona för Kulturrådet att visan i sin form är uppbyggd på ensamma artister medan bidragssystemet bygger på ensemblespel och fokusera på detta i samtalen med målet att hitta ett anpassat bidragssystem för visan
- Undersök och arbeta för att få ett "KUR-stöd" som kan subventionera semi-professionella visartister till förbundets medlemsföreningar
- Ta fram en arbetsgrupp tillsammans med YTF för att ge förslag till programråden för de professionella programmen
- Uppvakta public service runt att den svenska visan behöver en större plats och undersök hur Frankrike och fransktalande Kanada arbetat för att Franskspråkig musik ska ges ett större utrymme i de statligt finansierade kanalerna och införliva detta i det egna kulturpolitiska arbetet
- Utred möjligheten till bevarandestöd för visan som immateriellt kulturarv

Utbildning

- Utbildningar riktade till amatörer
 - Publikutveckling och målgruppsarbete
 - Presentation och framförande av program
 - Röstverkstad
 - Instrumentkurser
 - Grundläggande styrelseutbildningar (ordförande, kassör, sekreterare, valberedning)
 - Överlämning/styrelseöverlämning
 - Grundläggande utbildning i digital kommunikation (marknadsföring i sociala medier/webb)
 - Grundläggande sponsringsutbildning
 - Grundläggande avtalsrätt
 - Finansiering och projektansökan
 - Värdskap
 - Konsten att hitta spelningar
 - Livet som frilansmusiker/arrangör med goda exempel och tips
- Utbildningar riktade till professionella/semi-professionella
 - Avancerad publikutveckling och målgruppsarbete
 - Spetsutbildning i olika former av marknadsföring och varumärkesbyggande
 - Sponsringsutbildning
 - Finansiering och projektansökan
 - Säljutbildning och kundstrategier
 - Complete Vocal Technique
 - Scenisk framställning

- Utveckling av persona
- Förbättrat sånguttryck/sångteknik/sångpedagog
- Bokföring, redovisning och bokslut
- Digital distribution av inspelat material
- Konstnärlig återkoppling mellan visartister (med utbildare från andra konstområden där genomläsningar eller konstruktiv kritik runt material är en utarbetad metod)

Kommunikation

- Omvärldsbevaka visområdet och presentera årligen i tidningen och kontinuerligt på förbundets webbplats
- Köp in PR-tjänst för att fånga in och lyfta händelser kopplade till visvärlden och ett bredare visbegrepp (även om dessa artister själva inte skulle kallat sig visartist eller sin musik för visor)
- Kommunicera löpande till föreningarna vad förbundet arbetar med för mål och frågor för tillfället
- Lyft goda exempel och koncept i tidningen Visor och på förbundets webbplats som kan inspirera andra visartister och arrangörer (lyckade festivalkoncept, frukostkonserter, eftermiddags-spelningar, vis-picknick osv.)
- Lyft goda exempel på nätverksträffar och se över möjligheten att skala uppdelas med projektstöd från förbundet
- Stort behov av att lyfta befintliga mervärden och arbeta fram nya
- Revidera nyhetsbrev och dess utformning så att de är relevanta och intressanta för medlemmarna samt arbeta för att de ska nå ut till fler i föreningen är kontaktpersonen då informationen ofta stannar hos dessa
- Inventera och kommunicera alla visfestivaler som planeras under sommaren i Sverige och publicera årligen på webbplats och i tidningen Visor
- Skapa personas för de medlemmar som förbundet har idag och för de som ni vill nå och anpassa kommunikationen för respektive målgrupp
- Kommunicera tydligt vision och mål till medlemmar och bidragsgivare och redovisa löpande det som sker i dessa utvalda projekt
- Arbeta för att tidningen Visor ska nå en större målgrupp, delvis genom ett riktat arbete mot de svenska folkbiblioteken

Förslag på fortsatt utvecklingsarbete

Under intervjuerna och arbetet med förstudien har det framkommit en mängd olika förslag på utvecklingsmöjligheter. Avslutningsvis vill jag lyfta fram några av

dessas förslag som jag tror har en särskilt stor betydelse och som jag föreslår att förbundet implementerar först.

Kommunikation

Köp in tjänsten att uppdatera grafisk profil och skapa enhetliga mallar för samtliga kommunikationsvägar, samt ha en person som gör omvärldsbevakning och sköter sociala medier för förbundet. Mitt förslag är undersöka möjligheten om RVS kan bli ett skolprojekt för någon av de svenska kommunikations/design-utbildningarna och köpa in omvärldsbevakning och utformande av kommunikationsstrategi/digital kommunikation på kommunikationsbyrån Birds Will Sing For You som specialiserat sig på pr inom musikområdet.

Kulturpolitiskt arbete

Lägg ut ett uppdrag till en kulturpolitiskt sakkunnig inom visområdet som är bosatt i Stockholm att bevaka visan och föra förbundets talan med i första hand Kulturrådet i syfte att öka förbundets stöd så att en kanslifunktion kan anställas/köpas in inom tre - fem år. Välj också en kulturpolitisk fråga att engagera sig i inom MAIS-samarbetet och säkerställ att det läggs ut på en dedikerad person som endast gör den insatsen och gör det bra.

Medlemskap

Utred möjligheten att tillåta ett centralt medlemskap för enskilda medlemmar eller öppna upp organisationen för fler medlemstyper, samt ta ut en lägre medlemsavgift för nya medlemmar

Vision och målsättningar

Genomför ett visionsarbete som bryts ner i konkreta mål vid nästa förbundsstämma (2021) med hjälp av extern processledare. Jag föreslår att ni använder Ung Teater som processledare med metoder från teaterområdet och att det i uppdraget också inbegriper hur vision och mål ska kommuniceras samt att det ges förslag på hur visionsarbetet ska hållas levande.

Styrelseuppdraget

Gör en översyn av stadgarna och föreslå att reseersättningar och vid behov arvodering kan ges till styrelsen för arbete för förbundet, åtminstone under en interimperiod på tre till fem år parallellt med en kulturpolitisk strategi för ökade medel. Rekommenderar också att det väljs ut ett - max två projekt inom varje arbetsområde i paragraf tre som förbundet arbetar med närmsta åren och gör riktigt bra samt kommunicerar ut och på det sättet gör färre saker men gör dessa riktigt bra.

Nätverksträffar

Välj en etablerad nätverksträff inom visområdet som styrelsen gör en riktad utvecklingsinsats. Undersök också möjligheten att samverka runt de regionala arrangörsträffar som Kulturens genomför tillsammans med RFoD, Kammarmusiken, Svensk Jazz, Kontaktnätet och RANK

Projektstöd

Välj ett utvecklingsområde och lägg ut skrivandet av projektansökan på extern part utanför styrelsen mot ett arvode (medlemsförening, visartist eller annan extern part med vana av att söka projektansökningar och få projektmedel)